

INTERNATIONAL MONETARY FUND

Saopštenje za štampu br. 17/339
ODMAH OBJAVITI
6. septembar 2017.

Međunarodni monetarni fond
700 19th Street, NW
Vašington, D. C. 20431 USA

Izvršni odbor zaključio konsultacije po Članu IV sa Srbijom za 2017. godinu

Na dan 30. avgusta 2017. godine, Izvršni odbor Međunarodnog monetarnog fonda (MMF) je zaključio konsultacije po Članu IV¹ sa Srbijom i završio sedmu reviziju ekonomskih rezultata Srbije u okviru *stand-by* aranžmana (SBA) (videti [Saopštenje za štampu br. 17/339](#)).

Srpska ekonomija je zabeležila impresivan napredak od usvajanja ekonomskog programa podržanog SBA aranžmanom. Srbija je bila u teškoj makroekonomskoj situaciji pre pokretanja programa početkom 2015. godine, sa usporenim rastom, neodrživom fiskalnom pozicijom i rastom problematičnih kredita u bankama. Dve godine kasnije, makroekonomski rezultati su potpuno drugačiji. Očekuje se da će ove godine ekonomski rast dostići 3 procenta. Fiskalni deficit bi trebalo da se smanji na 1,1 procenat BDP-a—što je najniži nivo od 2005. godine—a javni dug pada brže nego što je projektovano. Za razliku od očekivanja, fiskalna konsolidacija koja je brža od plana je praćena bržim rastom, što je odraz poverenja proisteklog iz odlučnog rešavanja pitanja održivosti javnog duga. Pored toga, nezaposlenost beleži brz pad, kao i nivo problematičnih kredita banaka, dok je inflacija zadržana na niskim nivoima.

Potrebni su dalji reformski napori da bi se rešilo pitanje preostalih ranjivosti i strukturnih slabosti. Srbija realizuje sveobuhvatni program reformi koji obuhvata javna i državna preduzeća (DP), državnu upravu, finansijski sektor i poslovnu klimu. Opšte uzev, ostvaren je dobar napredak. Međutim, u nekim oblastima se kasni – konkretno u reformi državne uprave, javnih usluga i DP. Ekonomija je još uvek pod prevelikim teretom velikog i neefikasnog javnog sektora, uz premalo oslanjanja na produktivni privatni sektor. Tržište rada odlikuju niske stope učešća, posebno žena, kao i visok nivo rada na sivoj zoni. Budući rast će stoga zavisiti od daljeg unapređenja okruženja za investicije privatnog sektora i rast zaposlenosti. Mada se pozicija Srbije na rang listama istraživanja o uslovima poslovanja znatno popravila, još uvek su potrebna unapređenja u oblastima kao što je racionalizacija i modernizacija poreske administracije, veća transparentnost i predvidljivost javnih naknada i dažbina, kao i veća efikasnost i nezavisnost pravosuđa.

¹ Po Članu IV Ugovora o osnivanju MMF-a, MMF vodi bilateralne razgovore sa svojim članicama, obično svake godine. Tim MMF-a dolazi u posetu zemlji, prikuplja ekonomske i finansijske informacije i razgovara sa zvaničnicima o ekonomskim kretanjima i politikama te zemlje. Po povratku u centralu, tim priprema izveštaj, na osnovu koga se vodi diskusija na Izvršnom odboru.

(continued...)

Ocena Izvršnog odbora²

Članovi Izvršnog odbora su se složili sa glavnim elementima ocene time MMF-a. Pohvalili su srpske vlasti za znatno poboljšanje ekonomske situacije u odnosu na prethodne konsultacije u skladu sa članom IV, kao i zbog ostvarenja ključnih makroekonomskih ciljeva u okviru programa, koji su doveli do povećanja poverenja, bržeg rasta i povećane zaposlenosti. Gledajući unapred, članovi Izvršnog odbora smatraju da i dalje postoje značajni strukturni izazovi i rizici. Članovi odbora su podstakli srpske vlasti da učvrste teško postignute rezultate kroz dalju izgradnju jačih institucija i dalji napredak u realizaciji programa strukturnih reformi, koji su neophodni u cilju unapređenja ekonomske efikasnosti zasnovane na rastu privatnog sektora i ključni su za proces pristupanja EU.

Članovi Odbora su pohvalili dobre rezultate po osnovu prihoda. Iako su oni omogućili da smanjenje rashoda bude manje od prvobitno planiranog, članovi Odbora su naglasili da je obuzdavanje obavezne tekuće potrošnje i dalje važan prioritet. Ovo je nužno kako bi dug nastavio da se smanjuje, a i u cilju stvaranja fiskalnog prostora za neophodnu kapitalnu potrošnju i potencijalno za targetirana smanjenja poreskih opterećenja. Takođe su naglasili da reforme javnog sektora u oblastima u kojima se kasni – modernizacija obrazovanja, jačanje poreske administracije i restrukturiranje državnih i javnih preduzeća – treba da se sprovedu bez odlaganja.

Članovi Odbora su se složili da je monetarna politika bila uspešna u držanju inflacije pod čvrstom kontrolom. Takođe su se saglasili da je, opšte posmatrano, stabilnost deviznog kursa dovela do daljeg jačanja poverenja i pomogla da se smanji evroizacija, članovi Odbora su takođe naglasili potrebu da se dozvoli veća fleksibilnost deviznog kursa na dnevnom nivou u cilju podrške režimu targetiranja inflacije.

Članovi Odbora su potvrdili da su reforme finansijskog sektora u okviru programa ojačale otpornost sektora, što pomaže budućem rastu. Napomenuli su da je potrebno da se nastave napore u pravcu smanjenja nivoa problematičnih kredita i da se ubrzaju reforme finansijskih institucija u državnom vlasništvu.

Članovi Odbora su naglasili da se poslovna klima u Srbiji poboljšala, ali su primetili da i dalje postoje prepreke za privatne investicije i rast. Članovi Odbora su istakli da je potrebno da se ojačaju pravosudni procesi, naročito nezavisnost pravosuđa i da se ubrzaju sudski postupci. Takođe su ohrabрили vlasti da sprovedu mere sa ciljem poboljšanja učešće na tržištu rada, naročito među ženama.”

Očekuje se da će naredne konsultacije u skladu sa članom IV sa Republikom Srbijom biti održane u skladu sa odlukom Izvršnog odbora o planu konsultacija sa članicama koje imaju program sa Međunarodnim monetarnim fondom.

² Na kraju diskusije, direktor, u ulozi predsednika Odbora, ukratko je izneo stavove članova Izvršnog odbora i taj kratak prikaz je dostavljen vlastima Srbije. Obrazloženje svih kvalifikacija korišćenih u kratkom prikazu dostupno je na sledećem linku: <http://www.imf.org/external/np/sec/misc/qualifiers.htm>.

Serbia: Selected Economic and Social Indicators (2014-2018)					
	2014	2015	2016	2017 Proj.	2018 Proj.
Real sector (percent change, unless otherwise indicated)					
Real GDP	-1.8	0.8	2.8	3.0	3.5
Real domestic demand (absorption)	-1.1	1.4	1.1	2.2	3.0
Consumer prices (average)	2.1	1.4	1.1	3.4	3.0
GDP deflator	2.7	2.7	1.1	2.5	2.8
Unemployment rate (in percent) 1/	19.9	18.2	15.9	...	...
Nominal GDP (in billions of dinars)	3,908	4,043	4,200	4,434	4,719
General government finances (percent of GDP)					
Revenue	39.7	40.4	42.4	41.8	41.2
Expenditure	46.3	44.0	43.7	42.9	42.0
Fiscal balance 2/	-6.6	-3.7	-1.4	-1.1	-0.8
Primary fiscal balance (cash basis)	-3.7	-0.5	1.8	2.0	2.1
Structural primary fiscal balance 3/	-2.6	0.0	1.8	2.0	2.1
Gross debt	71.9	76.0	74.1	70.9	67.9
Monetary sector (end of period 12-month change, percent)					
Money (M1)	9.7	17.0	20.3	11.8	10.7
Broad money (M2)	8.3	7.2	9.8	6.9	6.8
Domestic credit to non-government 4/	-1.1	2.8	1.8	6.8	7.0
Interest rates (dinar) (period average, percent)					
NBS key policy rate	9.0	6.1	4.4	...	...
Interest rate on new FX and FX-indexed loans	6.0	5.0	4.1	...	...
Balance of payments (percent of GDP, unless otherwise indicated)					
Current account balance	-6.0	-4.7	-4.0	-4.0	-3.9
Exports of goods	31.9	33.9	37.3	39.8	41.1
Imports of goods	-44.3	-45.8	-47.5	-49.9	-50.7
Capital and financial account balance	1.4	4.5	1.4	3.5	4.1
External debt	83.1	84.0	81.8	76.1	71.3
Gross official reserves (in billions of euro)	9.9	10.4	10.2	10.0	10.1
Exchange rate (dinar/euro, period average)	117.2	120.8	123.4	...	...
REER (annual average change, in percent; + = apprec.)	-2.0	-1.6	-1.1	1.7	1.5
Social indicators					
Per capita GDP (in US\$)	6,199	5,244	5,376	5,630	6,085
Population (in million)	7.1	7.1	7.0	7.0	7.0
Sources: Serbian authorities; and IMF staff estimates and projections.					
1/ Unemployment rate for working age population (15-64).					
2/ Includes amortization of called guarantees.					
3/ Primary fiscal balance adjusted for the automatic effects of the output gap both on revenue and spending as well as one-offs.					
4/ At program exchange rates.					